

**Europaudvalget
EU-konsulenten**

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 8. juli 2008

Forslag om en ny social dagsorden, herunder et direktiv om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse

Kommissionen fremlagde den 2.-3. juli en pakke under overskriften "En ny social dagsorden", som skal sikre EU-borgerne midler og hjælp i det 21. århundredes Europa¹. Pakken er ifølge Kommissionen; *"et forsøg på at tilpasse sig til en ny social realitet, som skyldes globaliseringen, de teknologiske fremskridt og det aldrende samfund samt seneste udviklinger i forhold til de stigende fødevarer- og energipriser"*.

Den nye sociale dagsorden samler op på en række eksisterende tiltag og lægger op til 19 initiativer. Initiativerne er centreret omkring beskæftigelse og sociale anliggender, uddannelse og unge, sundhed, informationssamfundet og økonomiske anliggender².

Et af hovedinitiativerne i pakken er forslaget om regler til beskyttelse mod forskelsbehandling, som også skal gælde uden for arbejdsmarkedet³. Dette foreslås indført ved ændring af det EU's såkaldte antidiskrimineringsdirektiv, som har til formål at skabe lige vilkår i hele EU. Forslaget vil endvidere samle op på de eksisterende tiltag, der allerede findes på området for at bekæmpe diskrimination. Desuden er pakken rettet mod børn og unge, herunder er særligt forslagene om at nedbringe fattigdom blandt unge samt om uddannelse af indvandrerbørn centrale. Det mest omstridte initiativ i pakken ventes at blive forslaget til et direktiv om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse.

¹ KOM(2008)412

² Se bilaget til denne note for en gennemgang af de konkrete lovforslag i pakken

³ KOM(2008)426

Forslag til direktiv om patientmobilitet ⁴

Direktivet skal danne en EU-referenceramme for patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse. Forslaget giver medlemsstaterne mulighed for at gennemføre de nye regler så de passer bedst til deres nationale systemer.

Med direktivet foreslår Kommissionen at konsolidere en række principielle EF-domme om patienters ret til behandling i andre medlemslande. I disse domme har EF-Domstolen konsekvent fastslået, at patienter har ret til at få godtgjort udgifter til sundhedsydelser, som er afholdt i andre EU-lande. De beløb, der kan godtgøres, svarer til de udgifter, der ville være blevet godtgjort i hjemlandet, hvis sundhedsydelserne var leveret der. Med henblik på at fastlægge en fast praksis for patientmobilitetsrettigheder opfordrede EU's sundhedsministre i 2003 Kommissionen til at undersøge muligheden for at samle reglerne om patientmobilitet. Resultatet blev, at reglerne om patientmobilitet kom til at indgå i forslaget til det såkaldte "servicedirektiv" ⁵. Denne tilgang blev dog afvist af både Parlamentet og Rådet. Med det nye forslag imødekommer Kommissionen Parlamentets og Rådets ønske om at udskille forslaget til et særskilt direktiv.

Hvad er nyt?

Indtil videre har patienterne haft mulighed for at blive behandlet i et andet EU-land, når en række betingelser er opfyldt. Således har patienter kunne få refunderet omkostninger knyttet til behandlingen på betingelse af, at der var ventelister i deres eget land. Medlemsstaterne har hidtil kunnet kræve, at patienterne skulle have en godkendelse fra deres egen læge for at få behandling i udlandet.

Med de nye regler vil Kommissionen gøre det nemmere for patienterne at blive behandlet i andre EU-lande.

De nye regler medfører, at patienterne i første omgang selv betaler for behandlingen men derefter har mulighed for at få deres omkostninger refunderet. De omkostninger, der kan refunderes omfatter beløb, som en patients nationale sygesikring ville have dækket i tilfælde af en tilsvarende behandling i patientens hjemland.

⁴ KOM(2008)414

⁵ KOM(2004)2

Direktivet åbner desuden mulighed for, at medlemsstaterne selv kan sætte nogle begrænsninger . De vil eksempelvis selv kunne stille krav om forhåndsgodkendelse forud for hospitalsbehandlinger i udlandet . Medlemsstaterne vil desuden få mulighed for at indføre et autorisationssystem, således at omkostningerne kan reguleres og begrænses, hvis det er nødvendigt.

For at sikre ligebehandling af alle patienter opstiller direktivet retningslinier for, hvornår patienter som søger behandling i et andet EU-land, kan blive behandlet på lige fod med landets egne statsborgere.

For at sikre patienternes oplysninger om muligheden for at få behandling i andre medlemslande foreslår direktivet, at hver medlemsstat opretter såkaldte info-points. Oprettelsen af info-points skal være med til at øge gennemsigtigheden blandt de europæiske sundhedssystemer og i sidste ende sikre kvalitet og sikkerhed blandt de forskellige systemer. Initiativet om de såkaldte info-points vil blive understøttet af en videreudvikling af europæiske referencenetværk samt tiltag om e-sundhed.

Hvis medlemsstaterne og Parlamentet støtter forslaget, håber Kommissionen, at de nye rammer for patientmobilitet vil skabe effektive sundhedsydelser af høj kvalitet. Pakken vil blive drøftet på et uformelt ministerrådsmøde for beskæftigelse, sociale anliggender, sundhed og forbrugerbeskyttelse, der afholdes i Chantilly, den 10.-11. juli 2008.

Med venlig hilsen

Pytrik Dieuwke Oosterhof

Bilag: Liste over 19 tiltag under den nye sociale dagsorden

Beskæftigelse og sociale anliggender

- Meddelelse fra Kommissionen "den fornyede sociale dagsorden: muligheder, adgang og solidaritet i det 21. århundrede i Europa".
- Forslag til direktiv om et europæisk samarbejdsudvalg og bedre høring af arbejdstagere⁶.
- Kommissions rapport om "aftaler mellem transnationale virksomheder set i lyset af stigende internationale integration"⁷
- Kommissions rapport om "restrukturering og beskæftigelse: EU's bidrag".
- Kommissionsrapport "om gennemførelse af de europæiske sociale partnere, en rammeaftale om telearbejde"
- Forslag til direktiv om ligebehandling af mennesker uanset deres religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering" (KOM(2008)426).
- Meddelelse om "ikke-forskelsbehandling og lige muligheder for alle" (KOM(2008)240).
- Kommissionsrapport om "integration af romaerne"⁸.
- Kommissionsrapport om "første rapport om sociale ydelser af generel interesse i EU"⁹.
- Meddelelse om styrkelse af den åbne koordinationsmetode vedrørende sociale anliggender (KOM(2008)418).
- Kommissionsrapport "EU's bidrag for at stimulere arbejde alle i verden"
- Forslag til direktiv om bedre arbejdsvilkår for ansatte i det maritime erhverv (KOM(2008)422).

Uddannelse og unge

- Meddelelse om "Forbedrede kompetencer i det 21. århundrede: En dagsorden for europæisk samarbejde om skoler".
- Grøn bog om indvandring og mobilitet (KOM(2008)423).
- En henstilling om mobilitet af unge volontører (KOM(2008)242).

⁶ IP/08/1073 + MEMO/08/468. Ændringsforslag til direktiv nr. 94/45/EF.

⁷ IP/08/1073

⁸ IP/08/1072 og MEMO/08/462

⁹ Se MEMO/08/465

Sundhed

- Direktivet om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse. (KOM(2008)414)
- Meddelelse: "En konsekvensanalyse af forslaget om et direktiv om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse"

Informationssamfundet

- E-sundhed: En henstilling om grænseoverskridende interoperabilitet mellem elektroniske patientjournalssystemer og projektet "Smart Open Services" (SOS.)
- E-Adgang: En høring hvor muligheden om at lette adgang til oplysninger om patienter i hele EU vil debatteres.

Økonomiske anliggender

- Kommissionsrapport om "Effektivitet med henblik på sociale omkostninger"